

[Niels Westerby ]

højtærede minister gjorde det klart, at han ønskede i alt fald ikke at gribe ind i programlægningen i Danmarks radio, hverken for radioens eller for fjernsynets vedkommende. En debat havde først virkelig mening i dag med den forespørgsels karakter, den har, hvis den gik ud på at kritisere, at den højtærede kulturminister havde grebet ind over for radio og TV og forsøgt at lave en slags planlægning af programmet; men dette, at den højtærede kulturminister intet har foretaget sig, kan i og for sig ikke give anledning til, at man stiller en forespørgsel på dette tidspunkt.

I det hele taget finder jeg, det i visse henseender er noget malplaceret. Det er naturligvis rigtigt, at når et medlem af tinget rejser et spørgsmål, så bør det drøftes, og det bør også påskønnes, at det ærede medlem viser initiativ. Men når man laver en TV-avis, og den kun har fungeret ganske kort tid, og den skal have tid til at indkøres, og der skal tid til at vinde erfaringer og tid til at lægge det hele ind i faste baner og planlægge og gøre det ordentligt og få nye inspirationer, er det så rigtigt ganske kort tid efter at rejse kritik af den? Hører det ikke med til rimelighed og retfærdighed at lade et stykke tid gå? Er det helt fair over for medarbejderne straks at kaste sig over TV-avisen, før denne udsendelse har kunnet finde sin form?

Hovedsagen i denne debat er jo i virkeligheden noget i retning af et spørgsmål om et vist indhold i selve ytringsfriheden. Det var jo oprindelig sådan, at man gav en bestemmelse i grundloven om, at der var fuld trykkefrihed. Enhver har ret til frit at offentliggøre sine tanker på tryk, står der i grundloven. Efterfølgende kan der gøres et ansvar gældende, hvis man har overtrådt visse bestemte regler. Senere fik vi film og teater, og man havde den opfattelse, at det ville have en så slagkraftig indvirkning på dem, der overværede film og teaterforestillinger, at dér måtte der gennemføres en slags forhåndscensur. Dette er man efterhånden ved at glide væk fra; det er, ligesom trangen til censur er ved at udtømmes. Selvefølgelig kan man også rejse det spørgsmål for TVs og radioens vedkommende, om den propagandistiske slagkraft i udsendelserne er så stor, at man måske kunne sige, at

der var en vis grund til forhåndscensur. Det mener jeg imidlertid ikke. Det vil aldrig være muligt at få et fjernsyn af virkelig kvalitet, at få arbejdsglæde hos dem, der arbejder i fjernsynet og radioen, at få dem til at vise initiativ og mod, hvis der er forhåndscensur. Vi vil aldrig få hverken den nyhedsmæssige, den kunstneriske eller andre former for kvalitet. Jeg tror, det må være helt klart, at for det gode arbejde i fjernsynet er det nødvendigt, at der ikke er nogen, der blander sig i det over for dem, der sagligt arbejder med det.

Man vil forstå af mine bemærkninger, at jeg ikke er særlig tilfreds hverken med programudvalget eller med radiatorådet, da sådanne institutioner i huset uundgåelig let får en karakter af institutioner, der griber ind på forhånd over for tilrettelæggelsen og planlægningen i radiohuset og for TVs vedkommende. Men naturligvis er der stadig væk det problem, at der må sættes grænser for alle former for magtudfoldelse, og selv om vi må give frihed til medarbejderne i TV og radio, må der også her gælde visse grænser. Det er blevet sagt så mange gange, at radio og TV er et statsmonopol. Det er det også. Men giver man den uhæmmede frihed for medarbejderne, bliver det ikke længere et statsmonopol, så bliver det et monopol, der faktisk kan udøves af medarbejder Petersen, af medarbejder Jensen o. s. v. Det er jo i virkeligheden sandheden.

Jeg tror derfor, at man må have interessen samlet om at give faste regler for, hvilke grænser der er for udfoldelsen inden for TV, ikke en forhåndscensur, men faste regler for et efterfølgende ansvar, så præcist udformet som muligt. De skal selvfølgelig kun ramme på visse væsentlige punkter: partipolitisk misbrug, religiøst misbrug, urigtige meddelelser i fjernsyn og radio og den slags ting. Kun de værste ting skal skæres væk; reglerne skal være snævre, de skal være præcist formuleret og kun ramme det, der er allermost påkrævet. Sådanne regler bør efter min mening påses overholdt af generaldirektøren for radio og TV under ansvar over for kulturministeren, der igen har ansvar over for folketinget.

Jeg har forstået på mange af de ærede ordførere i dag, at de mener, der er behov for en principiel debat om TVs og radioens, navnlig TVs, forhold. Det fremgik af de